

URTNEP

1 NID 5

INEPORUE,

AEMUL

ETSE UERG

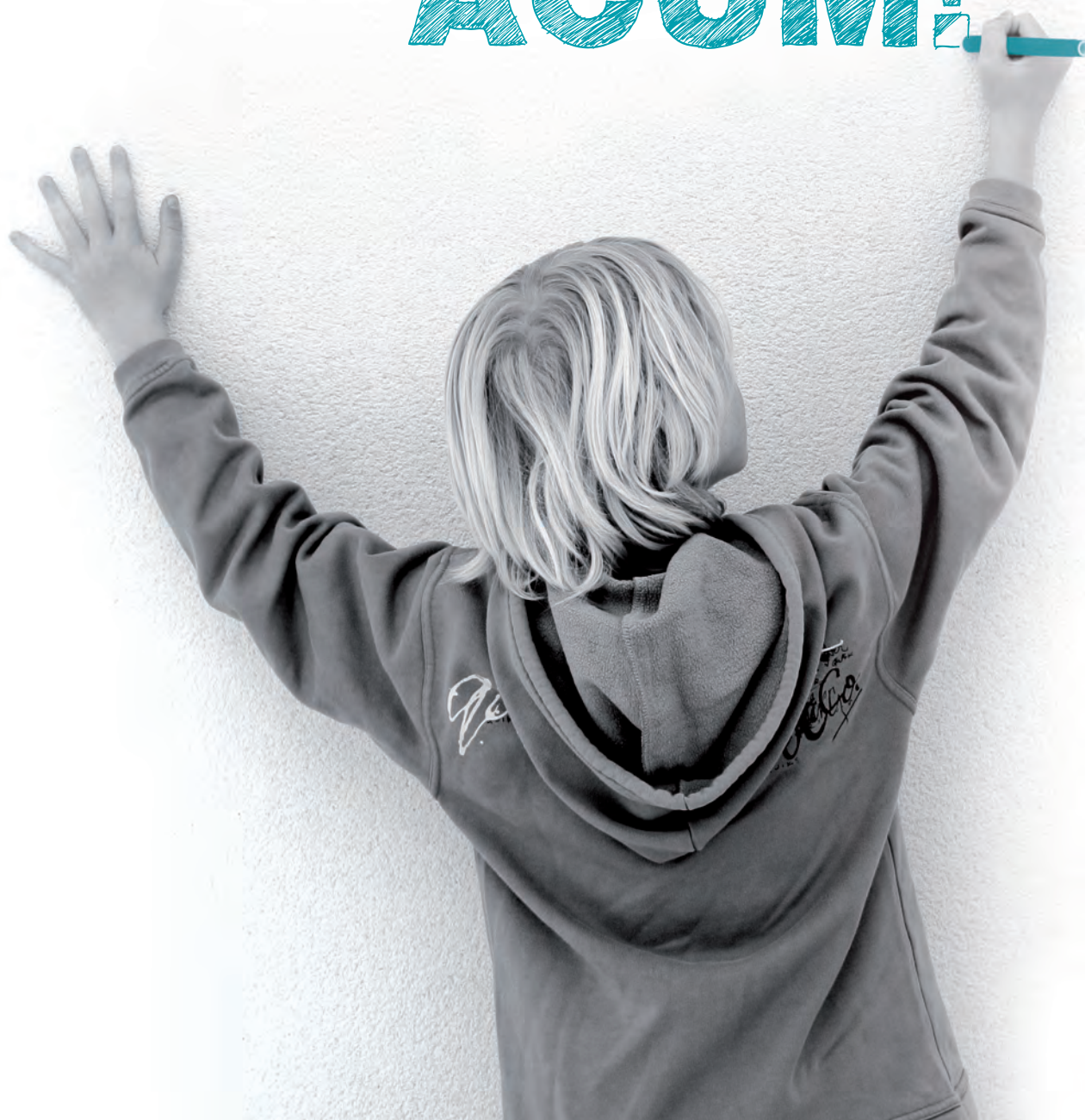
ED TARFICSED

**PENTRU
1 DIN 5
EUROPENI,
LUMEA
ESTE GREU
DE DESCIFRAT**

**GRUPUL DE EXPERTI UE LA NIVEL ÎNALT
PRIVIND ALFABETIZAREA**

REZUMAT, SEPTEMBRIE 2012

**ACȚIONAȚI
ACUM!**

GRUPUL DE EXPERȚI UE LA NIVEL ÎNALT PRIVIND ALFABETIZAREA

REZUMAT

Prezentul raport este un semnal de alarmă privind criza alfabetizării care afectează fiecare țară din Europa. Trebuie să conștientizăm că citirea și scrierea reprezintă mult mai mult decât o tehnică sau o competență. Alfabetizarea are legătură cu stima de sine și abilitatea persoanelor de a acționa și de a se dezvolta în societate ca indivizi, cetățeni activi, angajați sau părinți. Societățile noastre trebuie să se confrunte cu această criză ascunsă și să acționeze împreună pentru creșterea nivelului de alfabetizare și reducerea analfabetismului. Trăim un paradox: în timp ce era digitală solicită niveluri tot mai ridicate de alfabetizare, milioane de europeni de toate vârstele continuă să nu se ridice la nivelul acestui obiectiv.

De prea multe ori nu punem la îndoială competențele de citire și scriere, de procesare a informațiilor și de implicare esențială a resurselor multiple ale persoanelor. Mult prea adesea considerăm că problema alfabetizării revine doar profesorilor, școlilor și guvernelor. Or, tocmai deoarece competențele de citire și scriere vizează atât de multe aspecte sociale și economice, o gamă largă de actori au un rol de jucat în abordarea acestor probleme.

Prezentul raport evidențiază problemele esențiale și soluțiile necesare pentru alfabetizarea tuturor cetățenilor europeni.

ÎNȚELEGEREA PROBLEMELOR ȘI A OPORTUNITĂȚILOR: IMPORTANȚA ALFABETIZĂRII

UN NUMĂR MARE DE CETĂȚENI SUNT LIPȘI DE COMPETENȚELE DE CITIRE ȘI SCRIERE

Competențele solide de citire și scriere sunt esențiale pentru îmbunătățirea vieții personale și promovarea unei economii puternice și durabile în Europa. Alfabetizarea oferă individului posibilitatea de a-și dezvolta capacitățile de reflecție, critice și empatică și este esențială pentru bunăstarea personală. Într-adevăr, în lipsa dezvoltării unei game variate de competențe și a productivității ulterioare a populației de vârstă activă, provocările demografice și socio-economice ale Europei nu pot fi depășite. Nivelul redus de alfabetizare poate fi soluționat, fapt dovedit de țările care au adoptat deja o varietate de abordări cu rezultate pozitive și rentabile. Cu toate acestea, mai rămân multe de făcut.

Nivelul de alfabetizare al unui număr uimitor de mare de europeni nu este unul corespunzător. Sondajele naționale și internaționale arată că aproximativ unul din cinci adulți și unul din cinci adolescenți în vârstă de cincisprezece ani sunt lipsiți de competențele de citire necesare pentru implicarea deplină în societatea modernă.

Îmbunătățirea nivelului
de alfabetizare al
PERSOANELOR

- Depășirea nivelului de aspirație redus
- O mai mare abilitate de a decide
- Câștiguri mai mari

- O mai mare participare civică
- Oportunități educaționale și de angajare superioare

Alfabetizarea este o cerință fundamentală pentru cetățenii de toate vârstele ai Europei moderne iar modificările de natură profesională, economică și societală în general fac din aceasta un aspect și mai important. Alfabetizarea este importantă deoarece:

- piața muncii solicită competențe de citire și scriere tot mai avansate;
- participarea socială și civică în lumea digitală depinde tot mai mult de alfabetizare;
- digitizarea modifică însăși natura alfabetizării conferindu-i o mai mare importanță, întrucât interacțiunea și comunicarea socială, civică și economică se centrează în jurul cuvântului scris;
- populația se află într-un proces de îmbătrânire iar competențele de citire și scriere, inclusiv competențele digitale, trebuie actualizate;
- sărăcia și nivelul redus de alfabetizare formează un cerc vicios, susținându-se reciproc; iar
- mobilitatea și migrația în creștere sporesc caracterul multilingv al alfabetizării prin îmbinarea unei game largi de origini culturale și lingvistice.

Trăim un paradox: în timp ce citirea și scrierea sunt mai importante și relevante ca oricând în contextul lumii digitizate, competențele noastre de citire și scriere nu reușesc să țină pasul. Se impune răsturnarea urgentă a acestei situații alarmante.

INVESTIȚIILE ÎN ALFABETIZARE SUNT ESENȚIALE PENTRU BUNĂSTAREA CETĂȚENILOR ȘI JUSTIFICATE DIN PUNCT DE VEDERE ECONOMIC

Investițiile pentru îmbunătățirea nivelului de alfabetizare în rândul cetățenilor de toate vârstele sunt justificate din punct de vedere economic ducând la câștiguri tangibile de miliarde de euro pe termen lung pentru indivizi și societate. Îmbunătățirea nivelului de alfabetizare reprezintă o condiție preliminară esențială pentru dezvoltarea economică viitoare a UE și bunăstarea cetățenilor săi. Iar dincolo de câștigurile materiale, nu trebuie să uităm că alfabetizarea este definitorie pentru ființa umană. În timp ce încrederea în sine nu are o valoare economică cuantificabilă, aceasta stimulează succesul economic și social prin aspirația către succes.

Îmbunătățirea nivelului de alfabetizare al
SOCIETĂȚII

- Îmbunătățirea stării de sănătate și a nivelului de bunăstare
- Reducerea sărăciei
- Reducerea inegalității
- Creșterea capitalului social

- Crearea unei Europe mai imparțiale, mai bogate și orientate către inovare

Există la nivel european câteva concepții greșite larg răspândite despre natura, dimensiunea și obiectivul alfabetizării și soluțiile propuse în acest sens. Acestea împiedică dezvoltarea alfabetizării întrucât se regăsesc atât la indivizi cât și la factorii de decizie. Pentru a înregistra progrese reale, este necesară, întâi de toate, risipirea acestor mituri.

ELIMINAREA CONCEPȚIILOR GREȘITE

CONCEPȚII GREȘITE FAPTE CONCRETE

„Nivelul redus de alfabetizare este un fenomen care se manifestă în țările în curs de dezvoltare, cu siguranță nu și în Europa!”	Unul din cinci europeni în vârstă de cincisprezece ani și aproximativ unul din cinci adulți sunt lipsiți de competențele de citire și scriere necesare desfășurării cu succes a activităților în societatea modernă.
„Nivelul redus de alfabetizare este o problemă specifică migranților și nu celor născuți și crescuți în țările europene.”	Marea majoritate a copiilor și adulților cu competențe de citire și scriere reduse s-au născut și au crescut în țara în care locuiesc iar limba de învățare a acestora este precum limba maternă.
„Nivelul redus de alfabetizare afectează doar persoanele marginalizate social.”	Unul din cinci adulți din Europa sunt lipsiți de competențele de citire și scriere adecvate iar majoritatea dintre aceștia sunt angajați.
„Unii oameni pur și simplu nu pot învăța să scrie și să citească.”	Aproape orice persoană care întâmpină dificultăți de citire și scriere poate dezvolta aceste competențe dacă beneficiază de sprijinul corespunzător. Doar persoanele cu dificultăți cognitive severe sunt incapabile să dezvolte o alfabetizare funcțională.
„Responsabilitatea privind deprinderea competențelor de citire și scriere revine școlii.”	Școlile joacă un rol important însă nu sunt singurele responsabile. O gamă largă de actori contribuie la dezvoltarea nivelului de alfabetizare, de la părinți și colegi, la serviciile medicale și alții. După încheierea educației formale, angajatorii joacă un rol esențial în acest sens cu un impact pozitiv atât pentru angajator cât și pentru angajat.
„Dislexia este o boală incurabilă, prin urmare nu se poate face nimic în acest sens.”	În prezent, se așteaptă ca progresele în materie de citire și scriere ale copiilor să aibă loc la o viteză standard conform unei singure metodologii. Copiii cu dificultăți de citire sunt deseori diagnosticați ca dislexici. Diagnosticul ar trebui să fie „persoană cu dificultăți de citire”, iar accentul să cadă pe rezolvarea problemei. În principiu, fiecare copil poate învăța să citească și să scrie.
„Îmbunătățirea competențelor persoanelor cu dificultăți de citire necesită prea mult timp, implică un grad de dificultate și costuri prea mari pentru a merita efortul.”	Programele care urmăresc îmbunătățirea competențelor persoanelor cu dificultăți de citire au o rată mare de succes și sunt extrem de rentabile. Această investiție se amortizează de zeci și chiar sute de ori în cursul vieții unui individ.
„Părinții nu au nicio influență asupra dezvoltării nivelului de alfabetizare al copiilor după primii ani.”	Atitudinea părinților și practicile de alfabetizare au o influență foarte mare asupra dezvoltării nivelului de alfabetizare a copiilor până în perioada gimnaziului. Intervențiile de îmbunătățire a competențelor de susținere din partea părinților au un impact semnificativ asupra alfabetizării copiilor.
„Este prea târziu să intervii asupra problemelor de alfabetizare ale copiilor după încheierea școlii primare.”	Milioane de copii pot citi când încep gimnaziul însă nu suficient de bine pentru a avea rezultate bune la școală. Beneficiind de asistență specializată, acești tineri pot dezvolta competențe bune sau chiar excelente de citire și scriere.

IDENTIFICAREA SOLUȚIILOR: ABORDAREA BAZATĂ PE COOPERARE

DEZVOLTAREA ASUMĂRII RESPONSABILITĂȚILOR

De foarte mult timp alfabetizarea a fost considerată responsabilitatea exclusivă a sistemului educațional. Nivelul redus de alfabetizare reprezintă o problemă societală cu consecințe uriașe asupra ambițiilor și strategiilor noastre în materie de sănătate publică, ocupare a forței de muncă, participare digitală, e-guvernare, participare civică, sărăcie și incluziune socială. Îmbunătățirea reală a nivelului de alfabetizare necesită implicare și cooperare politică cuprinzând întreg spectrul politic și dincolo de acesta. Este necesară asumarea de către societate și guvern a responsabilităților privind strategiile în materie de alfabetizare care să se adreseze tuturor vârstelor și să fie independente de calendarele politice.

PUNEREA BAZELOR PENTRU DEZVOLTAREA ALFABETIZĂRII

Europa ar trebui să-și facă cunoscute aspirațiile și să aibă drept obiectiv alfabetizarea funcțională a tuturor cetățenilor. Acest lucru înseamnă angajamentul față de o viziune în care doar alfabetizarea 100% funcțională este acceptată. Guvernele, școlile, angajatorii și organizațiile non-guvernamentale (ONG-urile) ar trebui să se dedice atingerii acestui obiectiv. În cadrul acestui proces:

- ar trebui create parteneriate între actorii societali și educaționali pentru dezvoltarea alfabetizării;
- statele membre ale UE ar trebui să adopte strategii cuprinzătoare de alfabetizare bazate pe elaborarea comună a politicilor în cadrul departamentelor și al organizațiilor, situând alfabetizarea nu doar în centrul activității educaționale ci și al tuturor politicilor publice relevante;
- aceste strategii ar trebui să vizeze toate vârstele, începând din primii ani și să se extindă pe parcursul perioadei școlare, adresându-se inclusiv adulților;
- sensibilizarea asupra acestei probleme și eliminarea tabuurilor referitoare la nivelul redus de alfabetizare ar trebui să constituie parte integrantă a eforturilor strategice și să includă sondaje privind nivelul de competențe al populației și monitorizarea evoluției acestora;
- aceste strategii ar trebui să dispună de bugete adecvate și cadre de acțiune pe termen lung la nivel național, regional și local; și
- este necesar angajamentul politic la cel mai înalt nivel pentru introducerea acestui aspect în agendă, menținerea vizibilității sale și a dinamicii inițiativelor din teren.

ACȚIUNI RECOMANDATE

Pe baza examinării dovezilor, grupul de experți la nivel înalt privind alfabetizarea a emis o serie de recomandări.

Avem trei recomandări fundamentale care se aplică tuturor grupelor de vârstă:

1. Crearea unui mediu mai alfabetizat

Un mediu alfabetizat implică disponibilitatea imediată a cărților și a altor materiale de citit acasă, în școli, biblioteci și nu numai, pe suport de hârtie și în format electronic. Acest lucru include, spre exemplu, biblioteci în locații neconvenționale precum centrele de cumpărături sau stațiile de tren. Părinții au nevoie de ajutor pentru a-și îmbunătăți competențele și încrederea în vederea implicării copiilor în dezvoltarea lingvistică și lectura de plăcere. Politicile de promovare a lecturii ar trebui încurajate pentru stimularea lecturii și a accesului la cărți, prin organizarea de campanii media, târguri de carte, evenimente de lectură publică, competiții și premieri editoriale. Este necesară schimbarea mentalității tuturor actorilor din societate – de la părinți la factori de decizie, de la serviciile sociale și medicale la actorii din domeniul educațional și de la indivizii în sine la întreprinderi – pentru ca aceștia să conștientizeze caracterul esențial al angajamentului în promovarea citirii și scrierii și faptul că fiecare poate învăța să scrie și să citească dacă beneficiază de încurajarea și susținerea corespunzătoare.

2. Îmbunătățirea nivelului de predare a citirii și scrierii și oferirea de sprijin suplimentar pentru lectură

Îmbunătățirea calității predării începe cu introducerea cerințelor de înaltă calificare pentru toate cadrele didactice. Dezvoltarea profesională inițială și continuă a tuturor cadrelor didactice ar trebui să vizeze în mod explicit aspectele de alfabetizare și cele digitale. De asemenea, educarea cadrelor didactice ar trebui să includă o gamă largă de strategii de predare specifice alfabetizării, tehnici de evaluare și metode de diagnosticare a problemelor de citire și scriere.

Învățământul de înaltă calitate poate avea o contribuție semnificativă la reducerea problemelor de alfabetizare. Este esențial să:

- garantăm atractivitatea profesiei de cadru didactic și recrutarea selectivă a profesorilor;
- oferim cadrelor didactice un grad mare de autonomie; și
- să ne asigurăm de buna utilizare a acestei autonomii de către profesori prin oferirea de oportunități excelente de formare, atât la începutul cât și pe parcursul carierei acestora.

Pentru a-i ajuta la îndeplinirea acestui obiectiv, este necesar să:

- includem în educația inițială și dezvoltarea profesională a cadrelor didactice din ciclul primar, gimnazial și a celor implicate în educația adulților o gamă largă de strategii de predare specifice alfabetizării, inclusiv aspecte digitale, tehnici de evaluare, metode de diagnosticare a problemelor de citire și scriere și să îmbunătățim capacitatea de comunicare a profesorilor cu familiile în vederea informării acestora și a completării activității școlare;

- îmbunătățim și să integrăm diagnosticele timpurii privind problemele senzoriale, de limbaj și învățare pentru a asigura o asistență educațională mai eficientă necesară abordării tuturor dificultăților de citire și scriere;
- să acordăm stimulente și asistență pentru crearea de strategii de alfabetizare la nivel organizațional în școli, prin implicarea explicită a întregii comunități școlare în sporirea gradului de atingere a obiectivelor de citire și scriere;
- dezvoltăm o programă școlară coerentă în materie de alfabetizare începând cu educația preșcolară până la cea destinată adulților;
- asigurăm o gamă completă de materiale de citit, de la cele electronice până la cele pe suport de hârtie, de la literatura canonică la ziare și cărți de benzi desenate;
- oferim un interval de timp adecvat pentru citirea instrucțiunilor și activitățile de lectură liberă, permițând elevilor să-și aleagă materialele și să-și stabilească propriul ritm de lectură;
- stabilim standarde în funcție de vârstă și să oferim instrumente de evaluare pentru a-i ajuta pe profesori să măsoare progresele și să identifice nevoile de asistență suplimentară și să asigurăm disponibilitatea asistenței;
- integrăm competențele de citire în cadrul programei școlare, prin abordarea aspectelor de lectură în materiile studiate pe parcursul gimnaziului, de natură academică sau profesională; și
- dezvoltarea unei programe școlare pentru alfabetizarea adulților. Pentru adulți, programele școlare ar trebui să se axeze pe dobândirea competențelor de citire și scriere prin exemple practice, reale și/sau de la locul de muncă.

3. Creșterea participării și a incluziunii

Pentru o participare mai echitabilă și incluzivă în cadrul procesului de alfabetizare, este necesară reducerea următoarelor decalaje:

Decalajul socio-economic: copiii săraci și dezavantajați au în general un nivel de alfabetizare redus. Decalajul cauzat de dezavantajele sociale reprezintă cel mai important decalaj în materie de alfabetizare pe care Europa trebuie să-l abordeze. Sistemele educaționale mai echitabile, asigurarea accesului la educația și îngrijirea copiilor preșcolari (EICP) de înaltă calitate și la prețuri accesibile, evitarea diferențierii timpurii a elevilor în funcție de abilități în anumite filiere educative, evitarea repetenței și acordarea asistenței și a materialelor necesare pentru nevoile educaționale ale copiilor (spre exemplu, finanțarea cărților, a hainelor și a meselor de prânz) pot contribui la diminuarea acestui decalaj.

Decalajul generat de migrație: mulți dintre imigranți, nu toți însă, au un nivel redus de alfabetizare în limba țării în care s-au mutat. Pentru abordarea acestei probleme, imigranții nou-sosiți, atât adulți cât și copii, trebuie să aibă acces la evaluarea nivelului lingvistic și de alfabetizare, precum și la oportunități flexibile și personalizate de învățare a limbii conform nevoilor individuale. Este necesară implementarea activităților de mobilizare a părinților imigranți care să implice comunitatea școlară. Bilingvismul trebuie considerat drept un avantaj pentru dezvoltarea lingvistică ulterioară prin încurajarea păstrării limbii și a mândriei tuturor minorităților lingvistice.

Decalajul de gen: nivelul de alfabetizare este mai redus în cazul băieților în perioada adolescenței. Decalajul de gen este întâi de toate un decalaj motivațional și de angajament. Abordarea acestuia necesită materiale mai atractive și deschiderea spre resursele digitale pentru ca citirea și scrierea să devină relevante pentru preferințele băieților, implicarea mai multor figuri masculine reprezentative în alfabetizare și atragerea mai multor bărbați către profesia de cadru didactic.

Decalajul digital: timpul redus alocat de persoanele sărace și dezavantajate accesului la internet este destinat într-o mai mică măsură învățării și mai mult divertismentului. În plus, în cazul multor copii există un decalaj între procesul școlar de alfabetizare în cadrul căruia utilizează materiale tipărite și citirea și scrierea digitale de acasă. Pentru adulți, îmbunătățirea competențelor de citire și scriere în contextul dezvoltării competențelor digitale poate avea un triplu avantaj: dezvoltarea competențelor digitale în sine, implementarea competențelor de citire și scriere necesare oferă acces la lumea mesajelor scrise, a e-mail-ului etc. și inculcarea competențelor esențiale pentru evaluarea surselor de informații on-line.

Prin urmare, atât practicile digitale cât și cele digitale non formale ar trebui utilizate într-o mai mare măsură în clasă și în educația adulților pentru sporirea motivației cursanților de a se implica în activitățile de citire și scriere. Cadrele didactice de la toate nivelurile ar trebui să dețină competențele necesare de integrare a TIC în procesul de alfabetizare. Editorii și producătorii de software ar trebui să ofere medii variate de lectură digitală care să permită utilizare preponderantă a TIC pentru învățare – nu doar pentru divertisment.

ABORDAREA PROBLEMELOR DE ALFABETIZARE SPECIFICE:

ALFABETIZAREA PENTRU TOATE VÂRSTELE

Fiecare grupă de vârstă – în mare, copiii de vârstă mică, vârsta primară, adolescenții și adulții – se confruntă cu propriile provocări distincte în materie de alfabetizare. Prezentul raport abordează în mod detaliat problemele specifice aferente acestor grupe de vârstă. Recomandările noastre pentru fiecare grupă de vârstă sunt următoarele:

COPIII

1. Stimularea și susținerea familiei

Implementați programe de alfabetizare destinate familiei pentru îmbunătățirea nivelului de alfabetizare al părinților și a competențelor parentale; de asemenea, creați o cultură a lecturii de plăcere. Oferiți cursuri de limbă pentru părinții care nu vorbesc limba predată în școală.

Colaborați cu întreprinderile, ONG-urile și serviciile de asistență familială (spre exemplu, serviciile medicale) pentru atragerea părinților și implicarea acestora în programele de alfabetizare.

Puneți la dispoziția responsabililor cu serviciile de asistență familială mijloacele necesare pentru susținerea atât a copiilor cât și a părinților în dezvoltarea nivelului de alfabetizare.

2. Îmbunătățirea calității și asigurarea accesului gratuit la EICP

Creșterea investițiilor în EICP de înaltă calitate este una dintre cele mai bune investiții pe care statele membre le pot face pentru viitorul capitalului uman european. EICP gratuită ar trebui să fie disponibilă pentru toți copiii. „De înaltă calitate” înseamnă personal înalt calificat și o programă școlară axată pe dezvoltarea lingvistică prin joc cu accent pe dezvoltarea lingvistică, psihomotorie și socială, precum și competențe emergente de citire și de scriere bazate pe stadiile de dezvoltare naturală ale copiilor.

3. Asigurarea evaluării timpurii a problemelor de alfabetizare emergente

Asigurați testarea auzului, vederii și a vorbirii tuturor copiilor mici la o vârstă adecvată, precum și corectarea acestora în cel mai scurt timp posibil. Implementați un sistem de evaluare timpurie a competențelor lingvistice și a celor preliminare citirii și scrierii și de identificare și abordare a celor care riscă să rămână în urmă sau să fie excluși.

4. Cooperarea între părțile interesate dintr-o perspectivă axată pe copil.

Stimulați cooperarea între instituțiile EICP, părinți, serviciile medicale, biblioteci și alte organizații care sunt esențiale pentru viața și dezvoltarea copiilor de vârstă mică. Susțineți instituirea și extinderea programelor de acordare a cărților sub formă de cadou.

ȘCOALA PRIMARĂ

1. Creșterea numărului de profesori specializați în lectură și promovarea calificărilor pentru toate cadrele didactice de școală primară

Instituiți funcția de profesor specializat în lectură cu rolul de persoană resursă pentru cadrele didactice din învățământul primar și gimnazial pentru îmbunătățirea nivelului de alfabetizare. Concepeți măsuri pentru îmbunătățirea statutului și a atractivității profesiei de cadru didactic de școală primară, spre exemplu prin salarii, condiții bune de muncă și cerințe ridicate de calificare.

Asigurați-vă că toate cadrele didactice nou calificate obțin o diplomă de master și dețin competențe precum evaluarea critică a cercetării în materie de alfabetizare și noi metode de instruire, prin personalizarea formării în funcție de diversitatea lingvistică a studenților și implicarea părinților în activitatea școlară de citire și scriere a propriilor copii.

2. Intervenția timpurie

Instituiți standarde minime de alfabetizare în funcție de vârstă susținute prin evaluare pentru abordarea timpurie a nevoilor individuale de alfabetizare ale elevilor. Acordați elevilor și școlilor cu performanțe reduse asistența de care au nevoie în cel mai scurt timp posibil. Susțineți înțelegerea dificultăților de învățare de către părinți și colaborarea mai bună a acestora cu școlile în vederea abordării problemelor. Schimbați concepția asupra dislexiei, prin reorientarea atenției de la asistența medicală la cea educațională în cazul persoanelor cu dificultăți de citire.

3. Stimularea motivației de a citi

Asigurați-vă că programa școlară și metodele de predare se axează pe motivarea citirii și a scrierii îmbinată cu speranțele mari de reușită pentru prevenirea eșecului învățării și consolidarea încrederii. Dotați bibliotecile școlare și cele din sălile de studiu cu materiale de citit atractive și interesante pentru toate grupele de vârstă și gusturile. Folosiți instrumentele TIC și lectura digitală atât în cadrul activităților școlare cât și al celor desfășurate acasă în familie. Dezvoltați, în contextul programelor de alfabetizare în familie, campanii și programe care pun la dispoziția părinților și a elevilor dezavantajați resurse și voluntari pentru asistență și lectură.

ADOLESCENȚII

1. Transformați fiecare cadru didactic într-unul de alfabetizare

Adaptați abordările cadrelor didactice astfel încât citirea și scrierea să fie predate ca și competențe esențiale pe parcursul educației secundare. Sensibilizați cadrele didactice cu privire la importanța competențelor de citire și scriere pentru toate cursurile astfel încât aceștia să le considere parte a propriilor responsabilități. Integrați alfabetizarea în cadrul programei școlare prin abordarea aspectelor de lectură în materiile studiate pe parcursul învățământului secundar, de natură academică sau profesională.

2. Punerea la dispoziție a materialelor corespunzătoare pentru motivarea tuturor cititorilor, în special a băieților

Oferiți materiale de lectură tot mai diverse, de la cărți de benzi desenate la literatură canonică, de la mesaje text la cărți electronice. Includeți lectura digitală ca parte a normei de predare în școlile din Europa. Oferiți profesorilor de limbă și literatură posibilitatea de a dobândi competențele necesare pentru utilizarea într-o mai mare măsură a TIC în cadrul orelor.

3. Stimularea cooperării între școli și întreprinderi

Promovați, stimulați și facilitați cooperarea între școli și întreprinderi, însuflând elevilor concepția conform căreia competențele de citire și scriere sunt esențiale pentru dezvoltarea personală, precum și pentru obținerea și menținerea unui loc de muncă.

ABORDAREA PROBLEMELOR DE ALFABETIZARE SPECIFICE: LFABETIZAREA PENTRU TOATE VÂRSTELE

ADULȚII

1. Instituirea sistemelor de monitorizare a nivelului și practicilor de alfabetizare a adulților

Obțineți date privind nivelul de alfabetizare în rândul populației adulte și realizați sondaje naționale și regionale pentru identificarea grupurilor care necesită o atenție deosebită și pentru planificarea strategiilor viitoare. În cadrul acestui program, acordați o atenție specială nivelului de alfabetizare și aritmetică al tinerilor marginalizați și al delincvenților, atât adulți cât și tineri. Folosiți rezultatele obținute la sondajele internaționale, precum Programul de evaluare internațională a competențelor adulților (PIACC) care va urma, pentru stimularea politicilor. Împărtășiți cele mai bune practici și stimulați cererea în rândul actorilor care nu sunt încă implicați.

2. Comunicarea pe larg cu privire la nevoia de dezvoltare a alfabetizării în rândul adulților

Intensificați politicile și consolidați strategiile destinate nivelului redus de alfabetizare în rândul adulților. Utilizați comunicarea directă și indirectă pentru încurajarea conștientizării de către adulți a propriilor probleme de alfabetizare, apoi întreprindeți măsuri de îmbunătățire a competențelor de alfabetizare a acestora. Mass-media ar trebui să elimine tabuurile asociate nivelului redus de alfabetizare adresându-se atât cetățenilor UE cât și migranților. Este necesară sensibilizarea societății: colaborați cu ONG-urile, mass-media, angajatorii, organizațiile societății și celebritați pentru evidențierea problemelor și a soluțiilor în materie de alfabetizare.

3. Consolidarea profesiei de cadru didactic implicat în procesul de alfabetizare a adulților

Îmbunătățiți profilul profesional al profesorilor care lucrează cu alfabetizare a adulților oferindu-le acestora o formare inițială și continuă personalizată, oportunități profesionale corespunzătoare și o remunerație adecvată. Procurați materiale de predare și învățare corespunzătoare și puneți-le la dispoziția acestora în mod gratuit. Concepeți programe școlare și metode de evaluare adecvate nevoilor cursanților adulți. Susțineți voluntarii în dobândirea competențelor pedagogice și în participarea la programele destinate identificării și formării adulților cu dificultăți de citire.

4. Asigurarea accesului larg și variat la oportunitățile de învățare

Oferiți adulților o gamă variată de oportunități de învățare personalizată, pe o durată și într-un ritm adecvate, la intervale convenabile, în locații corespunzătoare, precum și asistență TIC, de preferință raportate la contextul personal și profesional. Utilizați legislația națională și regională pentru finanțarea, autorizarea și susținerea accesului mai larg la cursurile de înaltă calitate destinate alfabetizării adulților. Cooperați cu departamentele guvernamentale și autoritățile locale și regionale, întreprinderi și societatea civilă pentru îndepărtarea barierelor instituționale. Colaborați cu angajatorii pentru promovarea alfabetizării în rândul angajaților și oferiți stimulente partenerilor sociali pentru preluarea responsabilității dezvoltării programelor de alfabetizare la locul de muncă. Încurajați furnizorii de educație și formare profesională, precum și cadrele didactice și formatorii profesionali să integreze alfabetizarea în cadrul propriilor programe. Recunoașteți și validați învățarea non formală și informală, punând în prim plan realizările adulților în domeniul învățării bazate pe experiență și consolidarea cunoștințelor tacite. Concepeți programe eficiente de dezvoltare a nivelului de alfabetizare a tinerilor adulți marginalizați și a delincvenților cu competențe reduse de citire și scriere.

PENTRU COPII ALE RAPORTULUI INTEGRAL, CONSULTAȚI

<http://ec.europa.eu/education/literacy>

Comisia Europeană

Grupul de experți UE la nivel înalt privind alfabetizarea.
Rezumat, septembrie 2012

Luxemburg: Oficiul pentru publicații al Uniunii Europene
2012 — 16 pp. — 21 x 29 cm

ISBN 978-92-79-25519-9
doi:10.2766/3710

Pentru informații suplimentare privind Uniunea Europeană consultați (<http://europa.eu>)
Luxemburg: Oficiul pentru publicații al Uniunii Europene, 2012
©Uniunea Europeană, 2012

Conținutul acestui rezumat nu reflectă opinia oficială a Uniunii Europene.
Responsabilitatea privind informațiile și opiniile exprimate în publicație revine
în totalitate autorilor.

Reproducerea este autorizată cu condiția ca sursa să fie recunoscută.

